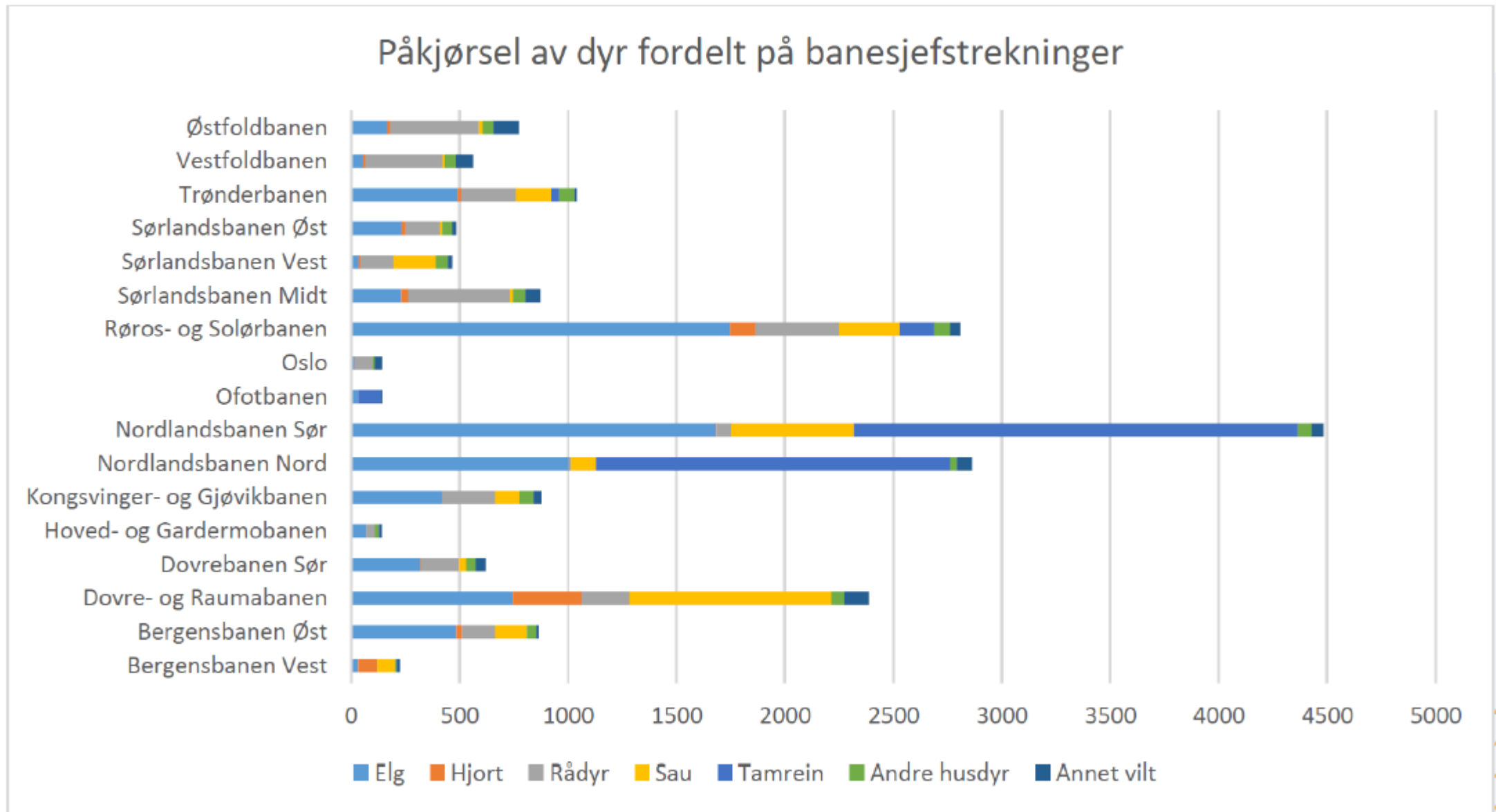

JERNBANEN

- <https://banekart.banenor.no/kart/>

Statistikk: Dyrepakjørsler, jernbane, Norge

Figur 4 Fordeling av antall dyr påkjørte med tog i perioden 2008-2017 per ansvarsområde og dyregruppe.

2009

Etablert arbeidsgrupper vedrørende dyrepåkjørsler både på nord- og sørsiden av Saltfjellet. Arbeidsgruppe sør består av: Grane, Vefsn og Rana.. Arbeidsgruppe nord består av: Saltdal, Fauske og Bodø.

2009

Jernbaneverket (JBV) Region Nord har i fm "Tiltakspakken" fra regjeringen fått 5 millioner kroner ekstra til tiltak mot dyrepåkjørsler på Nordlandsbanen.

Det er i dag avklart internt i Jernbaneverket at ekstra tildelte midler, kr. 5.000.000,-, til forebyggende tiltak mot dyrepåkjørsler langs Nordlandsbanen og Meråkerbanen, kan benyttes til de tiltak som kommunenes viltforvaltninger og reindriftsnæringa prioriterer. Dvs. at det ikke er et krav fra Jernbaneverket at midlene kun skal benyttes til oppsetting av gjerder.

HISTORIKK GJERDER

Jernbanelagets forslag for tildeling av midler til forebyggende tiltak mot dyrepåkjørsler langs Nordlandsbanen 2009																		
	År	2004		2005		2006		2007		2008								
		Elg	Reinsdyr	Elg	Reinsdyr	Elg	Reinsdyr	Elg	Reinsdyr	Elg	Reinsdyr							
Kommune	Antall påkjørsler	Antall individer	Antall påkjørsler	Antall individer	Antall påkjørsler	Antall individer	Antall påkjørsler	Antall individer	Antall påkjørsler	Antall individer	Antall påkjørsler	Antall individer	ELG Antall påkjørte dyr i perioden	TAMREIN Antall påkjørte dyr i perioden	Antall totalt begge arter	Pr. kommune Viltforvaltning	"Pr.Kommune" Reindrift, pri. og fordeles videre av Reindriftnæringa	Summering
Nord-Trøndelag fylke	Stjørdal	22	1	4	0	3	0	14	0	28	4	67	67	kr 157 944,37	kr 0,00	kr 157 944,37		
	Meråker	21	3	23	29	12	0	26	3	36	0	95	35	130	kr 223 950,97	kr 82 508,25	kr 306 459,22	
	Levanger	18	0	10	0	4	0	7	0	7	0	36	0	36	kr 84 865,63	kr 0,00	kr 84 865,63	
	Verdal	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0							
	Indreøy	3	0	2	0	0	0	3	0	5	1							
	Steinkjer	13	0	7	43	4	0	5	1	9	13	31	57	88	kr 73 078,74	kr 134 370,58	kr 207 449,32	
	Snåsa	7	0	11	5	6	1	36	1	24	9	73	73	kr 172 088,64	kr 0,00	kr 172 088,64		
	Gronn	62	8	26	1	16	8	57	14	35	0	170	31	201	kr 400 754,36	kr 73 078,74	kr 473 833,10	
	Namsskogan	25	2	6	18	8	31	47	12	21	3	101	66	167	kr 238 095,24	kr 155 586,99	kr 393 682,23	
Nordland fylke	Grane	34	54	21	16	10	33	45	22	47	64	136	189	325	kr 320 603,49	kr 445 544,55	kr 766 148,04	
	Vefsn	40	9	10	0	10	6	40	2	29	1	119	18	137	kr 280 528,05	kr 42 432,81	kr 322 960,87	
	Hemnes	5	0	6	1	0	0	9	11	6	1							
	Rana	52	26	24	37	12	17	58	49	42	28	164	157	321	kr 386 610,09	kr 370 108,44	kr 756 718,53	
	Saltdal	27	31	17	70	10	45	24	96	14	59	75	301	376	kr 176 803,39	kr 709 570,96	kr 886 374,35	
	Fauske	4	1	12	4	2	39	18	13	10	12	34	69	103	kr 80 150,87	kr 162 659,12	kr 242 810,00	
	Bodø	3	8	6	0	8	24	11	14	20	9	42	55	97	kr 99 009,90	kr 129 655,82	kr 228 665,72	
												1143	978	2121	kr 2 694 483,73	kr 2 305 516,27	kr 5 000 000,00	
Det foreslås at kommuner med mindre enn ca. 20 påkjørte individer pr. art i perioden tildeles ikke midler fra Jernbanelaget																		
Totalbeløp til fordeling:																		
kr 5 000 000																		
Pr. påkjørte individ vil det gi følgende forslag til fordeling:																		
kr 2 357,38																		
															Nordland fylke	kr 1 343 705,80	kr 1 859 971,71	kr 3 203 677,51
															Nord-Trøndelag fylke	kr 1 350 777,93	kr 445 544,55	kr 1 796 322,49
															Sum alle	kr 2 694 483,73	kr 2 305 516,27	kr 5 000 000,00

Almåsbro understreket da at Jernbaneverket ikke har kapasitet til å utføre dette prosjektet. Disse 5 millionene må brukes i 2009, ellers går de tilbake tilbevilgende myndighet.

Arbeidsgruppene får ansvaret for gjennomføringen av dette prosjektet. Arbeidsgruppene får også ansvaret med å ta kontakt med reindriftsnæringen i sine kommuner for å få til et best mulig samarbeid mot gode tiltak

Arbeidsgruppene må snarest mulig komme opp med en liste over tiltak å sende disse til Jan Birger Almåsbro. Dette er viktig fordi det står i tildelingsbrevet at tiltakene skal være "Gjerding".

Prioritert tiltak Saltfjellet RBD Semska – Sørenva Brøytetasjon

Vedtak

Jernbaneverket gis med dette tillatelse til å sette opp gjerde i tilknytning til jernbanen mellom Sørelva og Semska i Saltfjellet landskapsvernområde. Dispensasjonen gis fra kapittel IV, punkt 1 med hjemmel i kapittel VI, punkt 6 i verneforskriften.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Det fysiske arbeidet gjennomføres på et tidspunkt som ikke forstyrrer eventuell hekking i området. Videre skal arbeidet utføres med så lette og små maskiner som mulig for å sette minst mulig spor i terrenget.
- Maskevidden på nettingen i gjerdet er så grov at fjellreven kan passere uhindret. Det skal også gjøres en vurdering av mulige effekter dette gjerdet har på fjellreven, og om nødvendig skal andre forebyggende tiltak gjøres.
- Plassering av gjerdet gjøres i henhold til NINAs anbefalinger.
- Overvåkning fallvilt: Omfang og sammensetning av fallvilt skal kartlegges etter at gjerdet er satt opp.
- Overvåkning vegetasjon: Det skal gjennomføres en overvåkning av påvirkningen gjerdet har på vegetasjonen gjennom metodikk beskrevet av NINA i Minirapport 296. Ved negativ utvikling skal nødvendige tiltak gjøres for å stoppe dette.

Statens hus
Moloveien 10, 8002 Bodø
Telefon: 75 53 15 00
Telefaks: 75 52 09 77

Miljøvernavdelinga
Telefon: 75 53 15 80
Telefaks: 75 53 16 80

E-post
postmottak@fmno.no
Internett
www.fylkesmannen.no/nordland

- Overvåkning fugl: Det skal gjøres årlige tellinger av fugl rundt St. Hans. Ved negativ utvikling som kan relateres til gjerdet skal nødvendige tiltak gjøres.
- Etter 5 år skal effekten av gjerdet evalueres. Om gjerdet ikke har hatt nevneverdig positiv effekt på påkjørslene, men samtidig negative effekter på de andre verdiene, skal gjerdet fjernes.

Svar fra Nordland fylke på vår søknad om dispensasjon for oppsetting av reingjerde på strekningen Semska - Sørelva på Saltfjellet.

Viser til svar på søknad, datert 30.10.2009, angående etablering av gjerde som forebyggende tiltak mot påkjørsel av tamrein på strekningen Semska – Sørelva på Saltfjellet.

De vilkår som er lagt til grunn for fylkesmannens dispensasjon for oppsetting av gjerdet er av slik karakter, og vil medføre så store kostnader, at det ikke vil være aktuelt å gå videre med prosjektet i denne omgangen.

Jernbaneverket beklager overfor reindriftnæringa at prosjektet ikke lar seg gjennomføre innenfor gjeldende rammer.

Forebyggende tiltak mot reinpåkjørslar langs Nordlandsbanen i Saltdal kommune

Dato

18.01.2010

Lokalpressen har gitt bilde om offentlig "handlingslammelse" etter siste dyretragedie knyttet til påkjørsel av rein nord for Lønsdal stasjon. "Handlingslammelse" på grunn av manglende effektivering av Jernbaneverkets omsøkte tiltak om et ca 4 km langt reingjerde fra Semska til Sørrelva.

Fylkesmannen i Nordland er blitt urettmessig kritisert for å vise liten vilje til at dette tiltaket kan realiseres. Det nevnes ikke at fylkesmannen har gitt dispensasjon med spesielle vilkår for oppsetting av omsøkte gjerde. Det er viktig at de forebyggende tiltak som velges på Saltfjellet, må ta hensyn til andre brukere av naturområdet. Spesielt gjelder dette friluftslivet.

Det er positivt at Jernbaneverket viser vilje å iverksette tiltak som begrenser påkjørsel av tamrein og andre storvilt. Denne positive vilje må Saltdal kommune utnytte slik at det ansvarshavende iverksetter nødvendige forebyggende tiltak som begrenser antall dyrepåkjørslar.

Jernbaneverket bør utarbeide en reguleringsplan for tiltaket. For å sikre allmennhetens tilgang til friområdet på østsiden av jernbanetraseen, må det i reguleringsplanen legges inn enkle overganger/kryssningspunkter gjennom sperringene.

Saltdal kommune må være en pådriver for å få Jernbaneverket til å påta seg ansvaret for å sette opp reingjerde langs jernbanelinja, samtidig som ulike brukerinteresser imøtekommes. Kommunen bør få prosessen som startet opp høsten 2009 med forebyggende tiltak/gjerding, på "rett spor".

Jeg ber administrasjonen snarest innkalle til et slikt møte. Målet er at Jernbaneverket må erkjenne sitt ansvar for å begrense dyrepåkjørslar(et ansvar som de har vist gjennom sitt initiativ i oktober 2009), og at Jernbaneverket utarbeider nødvendig reguleringsplan for tiltaket. En reguleringsplan som imøtekommer flere av de innspill til gjerding som er framkommet høsten 2009.

Med hilsen

Kjell Magne Johansen
ordfører

Når det gjelder JBV og gjerding har de tidligere prøvd å få kommunene til å stå ansvarlig for viltgjerder, men det har kommunene motsatt seg. Særlig har kommunene sør for Saltfjellet reagert på JBV's utspill. JBV ønsker ikke å sette seg i en situasjon hvor de "pådrar" seg gjerdeansvar, da det vil få enorme konsekvenser. Det er derfor en rekke ubesvarte spørsmål knyttet til viltgjerder (ansvar for bygging, ansvar for ettersyn og vedlikehold m.m.). Ansvar for ettersyn og vedlikehold er vel den største utfordringen, og vil kreve store kostnader dersom gjerding gjennomføres i stort omfang. I tillegg er det mange ubesvarte spørsmål knyttet til selve gjerdet; utforming/kvalitet, høyde, virkning sommer og vinter (snør ned/fyker ned), utforming i hver ende (hindre dyr i å komme innenfor gjedret), utforming og omfang av overganger for vilt og mennesker osv. Som du ser er det ikke bare å innkalle til møter. Utspillet ligger først og fremst hos JBV og deres eier (Staten/Stortinget). (svar på ordførerens notat)

1. Hvem står som eier av viltgjerdet?

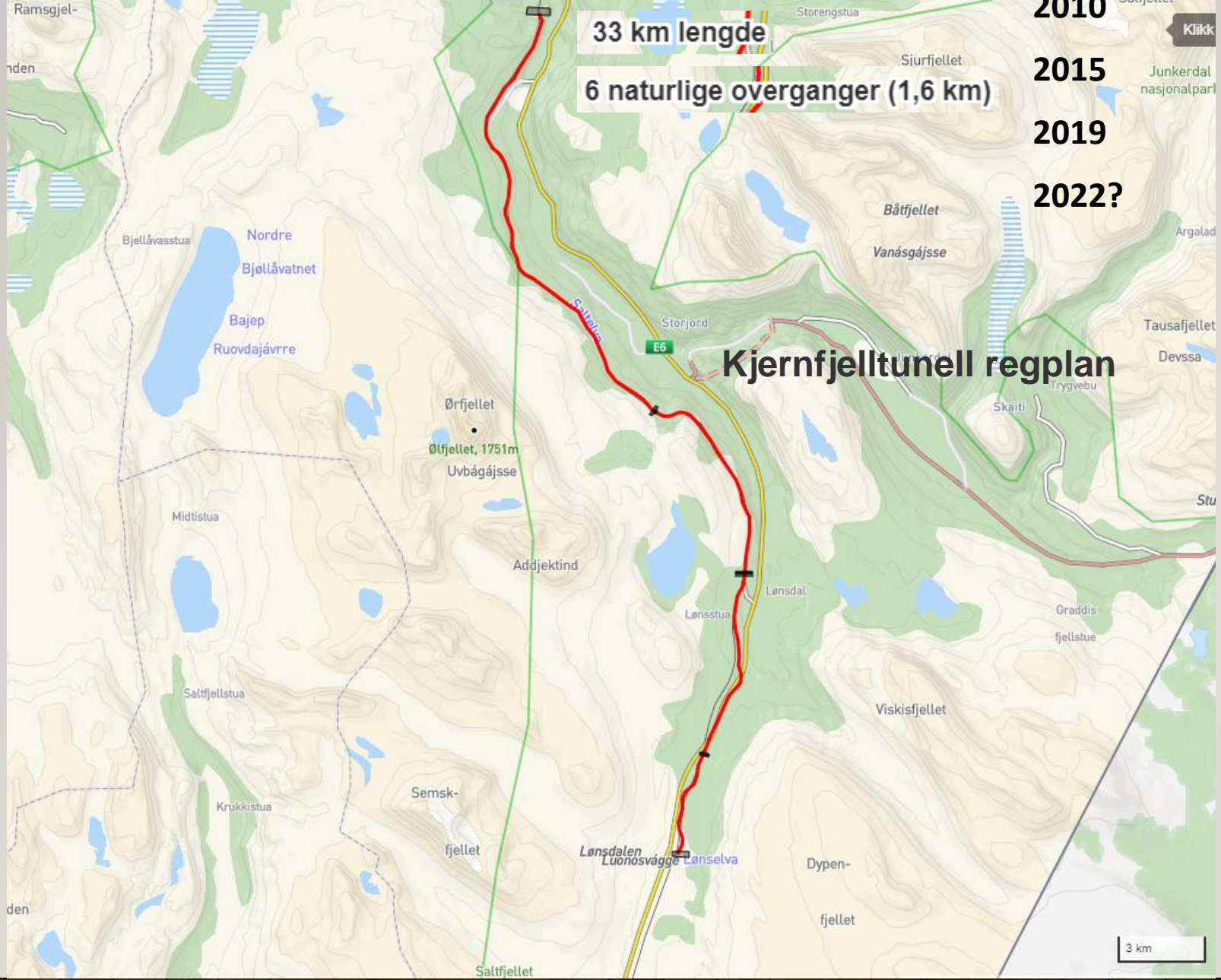
Svar: Jernbaneverket utarbeider et avtaleforslag på lik linje med den som bøndene får. Dvs JBV stiller med materiell til oppsetting og vedlikehold av gjerdet. Kommunene utfører vedlikeholdsarbeidet på gjerdet. Dette forutsetter at gjerdet står i eiendomsgrensen som erstatning for opprinnelig 5-tråds gjerde, mellom JBV og grunneiere.

Dersom jbv. er eier av gjerdet: Hvordan skal en forholde seg til grunneier dersom viltgjerdet må settes opp utenom eksisterende gjerde, må jbv. inngå ny leieavtale m.v.?

Svar: Se punkt 1. Kommunene må inngå egen avtale med grunneier om plassering av gjerdet, hvis det plasseres utenom opprinnelig "gjerdetrase".

**Står det fritt opp til arbeidsgruppen å velge type
gjerde som passer til stedet (fjell, jordsmonn)**

*Svar: Ja, arbeidsgruppene har ansvar for å velge
det gjerdet de mener er mest hensiktsmessig*

Handlingsplan for å redusere antall dyr påkjørt med tog 2018 - 2021

Vegetasjonsrydding langs Rørosbanen.

Bane Nors handlingsplan mot dyrepåkjørsler

- Fra Bane NORS handlingsplan mot dyrepåkjørsler 2018-2021:
- «...videre vil aktuelle strekninger for oppsett av permanente gjerder være delstrekninger Kjemåga elv –Varghola tunnel (km 609 - km 617) og Varghola tunnel – Åkerbakk tunnel (km 617 – 625).
- Delstrekningene er utsatt for høyt antall påkjørsler av tamrein og oppfyller kravet om naturlige krysningspunkter for rein og vilt. Det er i tillegg identifisert hotspot for elgpåkjørsler på strekningen.»

Tabell 3 Prioriterte strekninger tamrein, med status for tiltak. Strekningene er rangert etter ovennevnte prioriteringskriterier, med høyest prioritering øverst

Bane	Type dyr	Fra-Til [km]	Lengde	Status for lokale tiltak	Planlagte tiltak
NORB	Tamrein	560 - 630	70	Etablert reingjerde på følgende strekninger: km 592-596 km 602-609 Helikopterstøtte. Reinmelding med saktekjøring i avgrensede perioder.	Bygging av gjerder på følgende strekninger: km 609-617 i 2020 Km 617-625 i 2021 Helikopterstøtte. Reinmelding med saktekjøring i avgrensede perioder.
NORB	Tamrein	370 - 430	60	Helikopterstøtte. Reinmelding med saktekjøring i avgrensede perioder.	Bygging av gjerde på strekning: km 377-402. Påbegynnes i 2018 og ferdigstilles i 2019 (25 km). Helikopterstøtte. Reinmelding med saktekjøring i avgrensede perioder.
NORB	Tamrein	290 - 350	60	Etablert gjerde på strekning: km 333-342. Helikopterstøtte. Reinmelding med saktekjøring i avgrensede perioder.	Forlengelse av gjerdet 2,4 km sørover mot Sefrivatntunnel i 2018. Helikopterstøtte. Reinmelding med saktekjøring i avgrensede perioder.
NORB	Tamrein	140 - 170	30		Helikopterstøtte. Reinmelding med saktekjøring i avgrensede perioder.
OFTB	Tamrein	20 - 40	20		

Statistikk – dyrepåkjørsler Bane NOR

Dyre påkjørsler siste 10 år (Kilde: Banedata)

Strekning		Elg	Tamrein	Ørn	Hund
Lønsdal st – Sjørelva brøytestasjon	km 596 - 603	0	113	1	1
Kjemåga - Vargholla	km 609,9 - 616,7	14	202	5	
Vargholla - Russanes	km 616,7 - 625,9	45	237	5	
Total		59	552	11	1

HVORDAN PLANLEGGING AV GJERDER?

- Bare dispensasjoner fra plan, men vilkår
- Baseres på nabovarsel, lavere krav til medvirkning
- Krav til Reguleringsplan? , rekkefølge men svakere med vilkår.
- KU pliktig?? forskrift

Regulering av jernbane
Sørelva brøytestasjon – Lønsdal stasjon
Sikringsgjerde

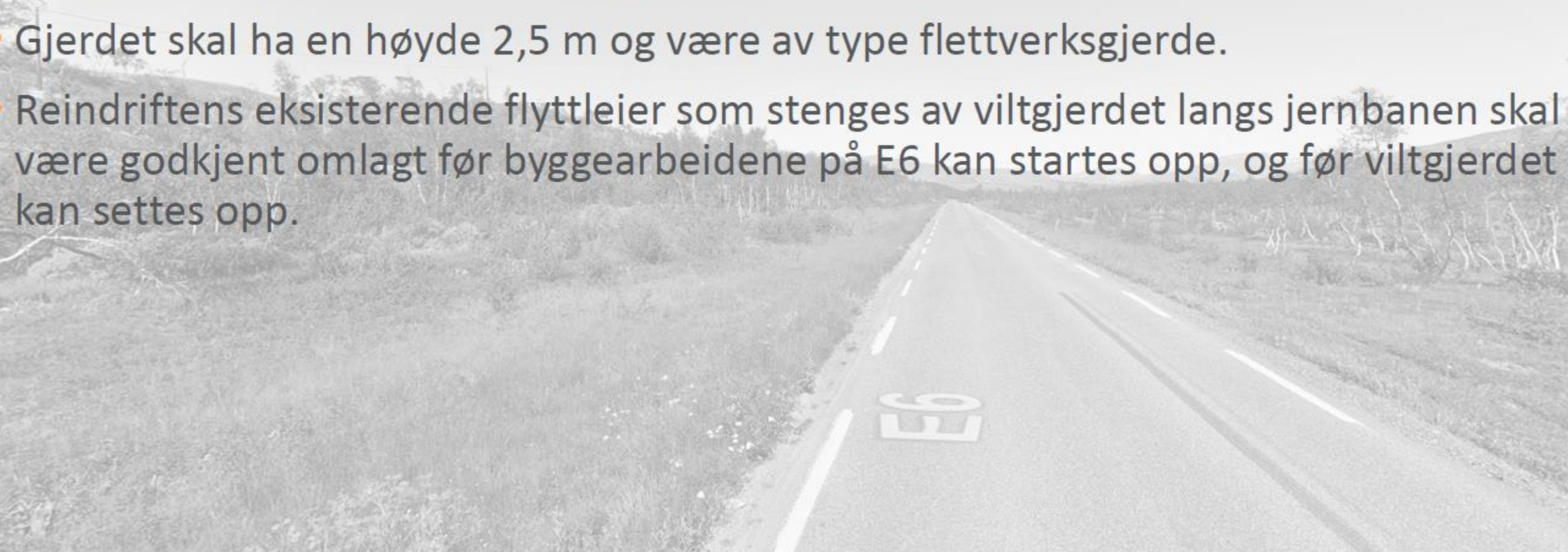
Bakgrunn, formål

- Formålet med planarbeidet er å legge til rette for å bygge sikringsgjerde på begge sider av jernbanen.
- Hensikten med gjerdet er å bedre sikkerheten på bane ved å bygge en barriere mot uønska trafikk over banen av både folk, dyr og kjøretøy.
- Bane NOR ønsker at reguleringsplanen skal ha detaljering som avklarer tiltaket slik at kravet for unntak fra byggesaksbehandling iht. TEK10 § 4-3, oppfylles.
- Bane NORs eiendom reguleres til baneformål, og med bestemmelser eller juridisk linje som viser at det kan bygges gjerde på begge sider av jernbanen.
- Reguleringsplanen skal sannsynligvis gi grunnlag for søknad om endringer av flyttleier for reindrift.
 - Løsninger for reindrift drøftes i eget møte

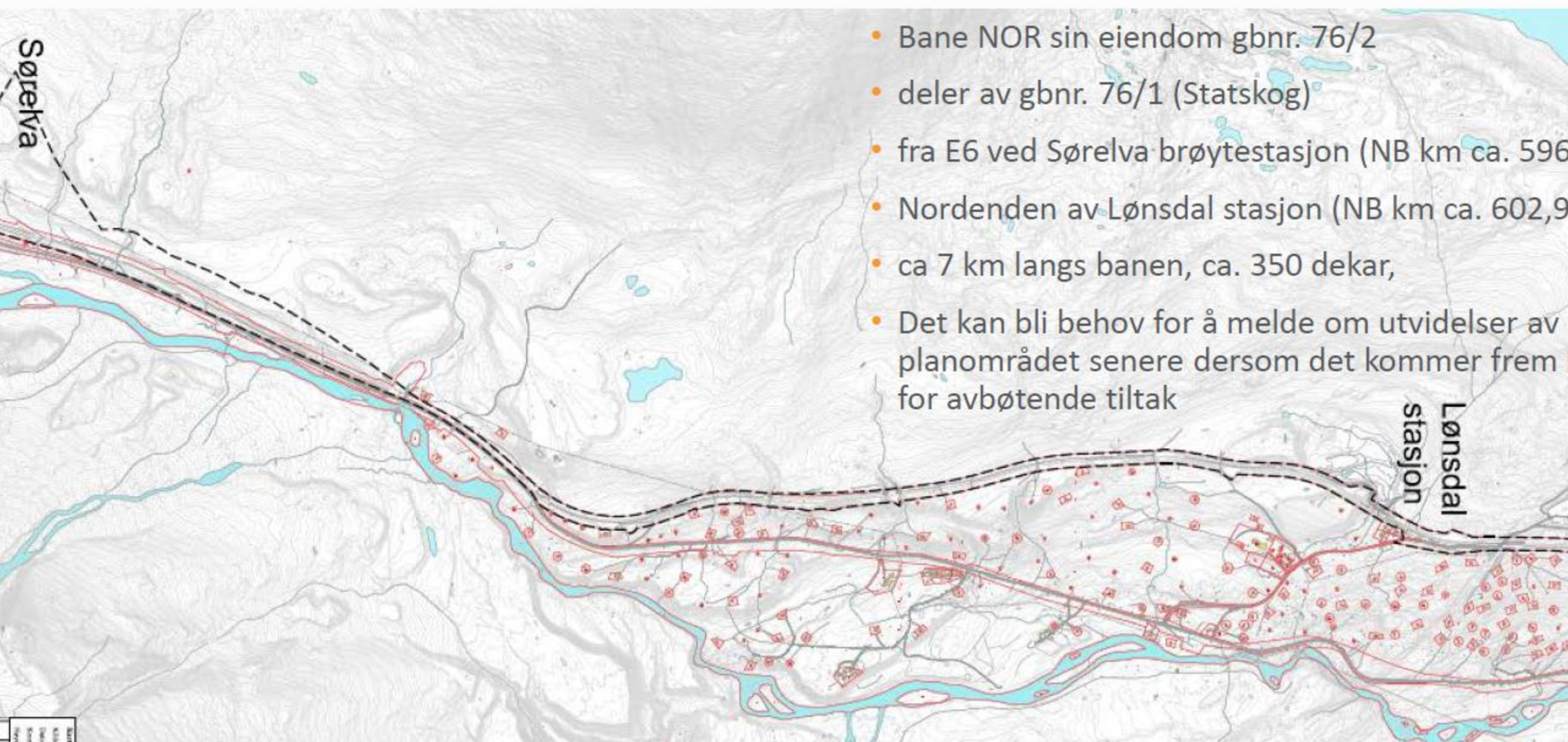
Rekkefølgebestemmelse – ny E6

Rekkefølgebestemmelse i reguleringsplan for E6 Sjørelva – Viskis, vedtatt 18.06.2020

- Dobbeltsidig viltgjerde langs jernbanen på strekningen mellom Sjørelva og Lønsdal stasjon skal være etablert før byggearbeidene på E6 kan startes opp.
- Gjerdet skal ha en høyde 2,5 m og være av type flettverksgjerde.
- Reindriftens eksisterende flyttleier som stenges av viltgjerdet langs jernbanen skal være godkjent omlagt før byggearbeidene på E6 kan startes opp, og før viltgjerdet kan settes opp.

Planområdet – strekning som reguleres

- Bane NOR sin eiendom gbnr. 76/2
- deler av gbnr. 76/1 (Statskog)
- fra E6 ved Sørelva brøytestasjon (NB km ca. 596)
- Nordenden av Lønsdal stasjon (NB km ca. 602,9)
- ca 7 km langs banen, ca. 350 dekar,
- Det kan bli behov for å melde om utvidelser av planområdet senere dersom det kommer frem for avbøtende tiltak

Sikringsgjerdet

- 2,5 meter høyt gjerde på begge sider av jernbanen, mesteparten flettverksgjerde
- Skal i utgangspunktet plasseres på Bane NORs eiendom
- Sør i planområdet kan det av hensyn til terrengtilpassing, snøforhold og reindrift være aktuelt å bygge gjerdet på Statskog sin eiendom
- Gjerder som er bygd på strekningen Lønsdal - Kjemåga vil være veiledende for gjerdets utforming og plassering
- **Plassering er ikke planlagt i detalj**

Sikringsgjerde nært E6

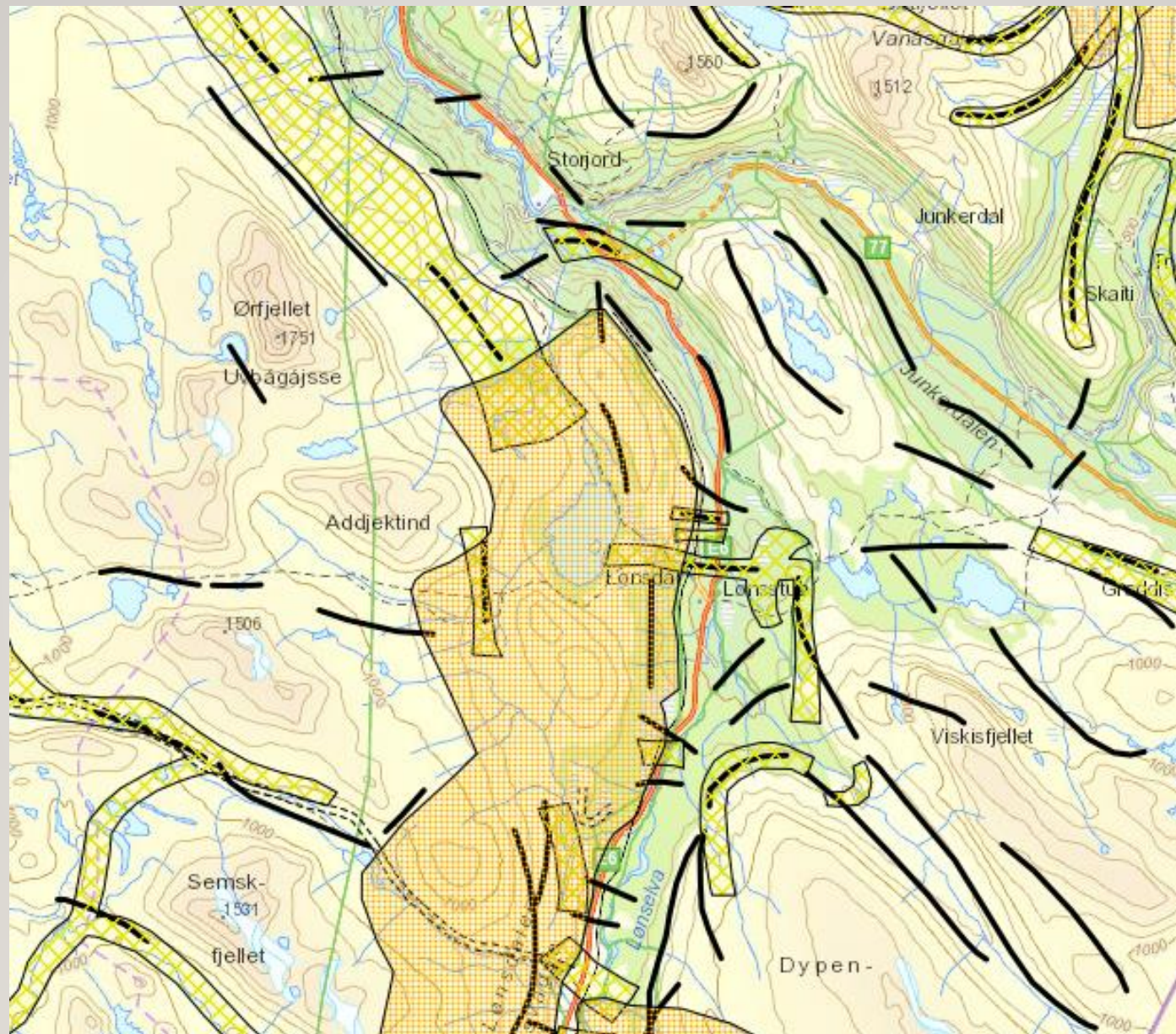
- For deler av strekningen der jernbanen går nært E6, vil det være behov for et gjerde som tåler brøyting. En mulig løsning kan være et 1,2 m høyt brøytetett gjerde nærmest E6, med et 2,5 m høyt flettverksgjerde på baksiden.
- Utforming og utstrekning av dette gjerdet må avklares i planprosessen, blant annet med Statens vegvesen.

Foto: Bane NOR

Foto: Statens vegvesen

TAPSTALL

Dunderland/Harodal/Glommen (Saltfjellet) 2008/2009 - 2016/2017

Ca. 10% andel drept av tog

Antall erstattet / Omsøkt tap / Totalt tap

